

ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶ KOTAYK MARZ

Մարզկենտրոնը՝
ք. Հրազդան

Marz centre
Hrazdan town

Տարածաշրջանները՝
Հրազդան
Կոտայք
Նաիրի

Territoires
Hrazdan
Kotayk
Nairi

Քաղաքները՝
Հրազդան
Աբովյան
Չարենցավան
Եղվարդ
Բյուրեղավան
Նոր Հաճն
Ծաղկաձոր

Towns
Hrazdan
Abovyan
Charentsavan
Yeghvard
Byureghavan
Nor-Hachn
Tsaghkadzor

Տարածքը Territory	2 086 քառ.կմ/ sq. km
Հայաստանի Հանրապետության տարածքում մարզի տարածքի տեսակարար կշիռը, % Territory share of the marz in the territory of the Republic of Armenia, %	7.0
Համայնքներ, 2020 թ. տարեկգրի դրությամբ Communities, as of the beginning of 2020	42
Քաղաքներ Towns	7
Գյուղեր Villages	62
Բնակչության թվաքանակը 2020թ. տարեկգրի դրությամբ Population number as of the beginning of the year, 2020	250.9 հազ.մարդ/ ths. person
<i>այդ թվում՝</i> <i>including:</i>	
քաղաքային urban	136.8 հազ.մարդ/ ths. person
գյուղական rural	114.1 հազ.մարդ/ ths. person
Հայաստանի Հանրապետության բնակչության ընդհանուր թվաքանակում մարզի բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը 2019 թ., % Share of marz population in the total population of the Republic of Armenia 2019, %	8.5
Քաղաքային բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը 2019 թ., % Share of urban population size 2019, %	54.5
Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր Agricultural land	155 211.3 հա/ ha
այդ թվում՝ վարելահողեր including: arable land	37 498.3 հա/ ha

Կոտայքի մարզը գտնվում է հանրապետության կենտրոնում: Այն հարավ-արևմուտքից սահմանակից է մայրաքաղաքին, արևմուտքից՝ Արագածոտնի, հյուսիսից՝ Լոռու, հյուսիս-արևելքից՝ Տավուշի, արևելքից՝ Գեղարքունիքի և հարավից՝ Արարատի մարզերին:

Կոտայքի մարզի տարածքով են հոսում Հրազդան և Ազատ գետերը: Հրազդան գետը (նախկին անվանումը՝ Զանգու) Արաքս գետի ձախ վտակներից է (երկարությունը՝ 141 կմ): Գետի համակարգում կա 340 վտակ, որոնցից 25-ն ունեն 10 կմ-ից ավելի երկարություն: Գետի խոշոր վտակներից են Մարմարիկը, Ծաղկաձորը, Արայի գետը, Գետառը:

Ազատ գետը նույնպես Արաքսի ձախ վտակներից է (երկարությունը՝ 55 կմ): Սկիզբ է առնում Գեղամա լեռնաշղթայից (հիմնականում սնվում է ստորերկրյա ջրերով): Գետի ջրերն օգտագործվում են հիմնականում ոռոգման նպատակով:

Մարզը հարուստ է հանքային ջրերով, դրա վկայությունն են «Բջնի» և «Արզնի» հանքային ջրերը:

Մարզի տարածքում են գտնվում Գեղամա լեռների փեշերը, Ծաղկունյաց լեռնաշղթան, Հատիս և Արայի լեռները: Հատիս լեռը (նախկին անվանումը՝ Շամիրամի) կոնաձև հրաբխային զանգված է (բարձրությունը՝ 2 528 մ): Լեռը ծածկված է մարգագետնատափաստանային բուսականությամբ:

Արայի լեռը (բարձրությունը՝ 2 577 մ)՝ հանգած հրաբխային զանգված է, գտնվում է Արագած լեռից արևելք՝ Քասախ և Հրազդան գետերի միջև:

Մարզի հարթավայրերն են՝ Եղվարդի հարթավայրը (գտնվում է ծովի մակերևույթից 1 200 – 1 300 մ բարձրության վրա) և Հրազդանի սարահարթը (ծովի մակերևույթից՝ 1 700 – 1 800 մ բարձրության վրա):

Մարզի տարածքի կենտրոնական մասով անցնում են երկրի համար առանցքային նշանակություն ունեցող Երևան–Հրազդան–Սևան ավտոմայրուղին և Երևան–Հրազդան–Իջևան երկաթգիծը:

2019թ.-ին մարզի տնտեսության հիմնական ճյուղերի տեսակարար կշիռները Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան ճյուղերի ընդհանուր ծավալում կազմել են.

- արդյունաբերություն՝ 10.5%,
- գյուղատնտեսություն՝ 8.3%,
- շինարարություն՝ 5.9%,
- մանրածախ առևտուր՝ 4.6%,
- ծառայություններ՝ 6.1%:

Կոտայքի մարզը համեմատաբար զարգացած ու բազմաճյուղ տնտեսություն ունեցող մարզերից է:

Kotayk marz is situated in the centre of the Republic of Armenia. In the South-West it borders with capital Yerevan, in the West –Aragatsotn marz, in the North –Lori marz, in the North-East –Tavush marz, in the East – Gegharkunik marz and in the South –Ararat marz.

Hrazdan and Azat rivers run on Kotayk marz of the Republic of Armenia territory. Hrazdan River (Zangu) is one of left tributaries (the length is 141 km) of Araks River. There are 340 tributaries in the river system, 25 of which have length more than 10 km. The river tributaries are Marmarik, Tsaghkadzor, Aray River and Getar.

Asat river is also one of left tributaries of Araks (the length is 55 km). It originates from the Geghama mountain range (mainly lives on underground waters). The river waters are mainly used with the irrigation purpose.

Marz is also rich with mineral waters – in particular, “Bjni” and “Arzni”.

Geghama mountain laps, Tsaghkunyats mountain range, Hatis and Aray Mountains are situated in the marz territory. Hatis Mountain (Shamiram mountain) is a con-shaped volcanic mass (the height is 2 528 m). Mountain is covered by meadow-steppe vegetation.

Aray Mountain is an extinct volcanic mass (the height is 2 577m) and situated in the east from Aragats Mountain between Kasakh and Hrazdan rivers.

The marz plains are Eghvard plain (the height above sea level is 1 200 – 1 300 m) and Hrazdan plateau (the height above sea level is 1 700 – 1 800 m).

Yerevan-Hrazdan-Sevan motor-road and Yerevan-Hrazdan-Ijevan railway that are of great importance for the country pass through the central part of the marz territory.

In 2019 the share of economy main branches of the Republic of Armenia Kotayk marz in total volume of correspondent branches of the republic comprised

- industry 10.5%,
- agriculture 8.3%,
- construction 5.9%,
- retail trade 4.6%,
- services 6.1%.

Kotayk marz comparatively developed and has multi-branch economy.

Մարզի տնտեսության ընդհանուր ծավալում գերակշռողն արդյունաբերությունն է: Մարզը մեծ դեր ունի էներգետիկայի ոլորտում: Այստեղ են գտնվում էլեկտրաէներգիայի արտադրության 2 խոշոր կազմակերպություն:

Մարզի արդյունաբերության մյուս հիմնական ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է, որի մեջ առավել զարգացած են հետևյալ ոլորտները.

ա) սննդամթերքի և խմիչքների արտադրություն (մսի և մսամթերքի մշակում և պահածոյացում, մրգերի և բանջարեղենի մշակում և պահածոյացում, կաթնամթերքի, ալյուրի, ըմպելիքի արտադրություն),

բ) ոչ մետաղական հանքային այլ արտադրանքի արտադրություն (ապակու և դրանից պատրաստվող իրերի արտադրություն, ցեմենտի արտադրություն),

գ) մետաղագործական արդյունաբերություն և մետաղյա արտադրատեսակների արտադրություն (պողպատի և թուջի ձուլում),

դ) կահույքի արտադրություն, ոսկերչական արտադրատեսակների արտադրություն

Մարզի գյուղատնտեսությունը մասնագիտացած է թռչնաբուծության մեջ: Մարզի տարածքում են գործում հանրապետության 3 խոշոր թռչնաֆաբրիկաներ:

Բեռնատրանսպորտի սահմանները մարզում իրականացվում են ավտոմոբիլային, երկաթուղային տրանսպորտով և էլեկտրատրանսպորտով (ճոպանուղի):

Աբովյան քաղաքը (2020թ. տարեսկզբին՝ 44.9 հազ. բնակիչ) գտնվում է Երևանից 18 կմ հեռավորության վրա: Հանրապետության ամենաարագ աճող քաղաքներից է, արդյունաբերական խոշոր կենտրոններից մեկը:

Քաղաքի արդյունաբերության հիմնական ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է, որի մեջ գերակշիռ տեղ է զբաղեցնում գարեջրի արտադրությունը:

Բյուրեղավան քաղաքի (2020թ. տարեսկզբին՝ 9.1 հազ. բնակիչ, գտնվում է Երևանից 24 կմ հեռավորության վրա) արդյունաբերության հիմնական ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է, որի մեջ գերակշիռ տեղ է զբաղեցնում ոչ մետաղական հանքային և այլ արտադրանքի արտադրությունը (ապակե տարայի, ճենապակուց և հախճապակուց տնտեսական կենցաղային արտադրատեսակների արտադրություններ):

Եղվարդ քաղաքը (2020թ. տարեսկզբին՝ 11.9 հազ. բնակիչ) գտնվում է Արայի լեռան հարավային ստորոտում, հեռավորությունը Երևանից 18 կմ է:

Քաղաքի արդյունաբերության հիմնական ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է, որի մեջ հատկապես առանձնանում է սննդամթերքի և խմիչքների արտադրությունը (թորած ակոհոլային խմիչքների (կոնյակի), կաթնամթերքի), կաշվե արտադրատեսակների և կոշիկեղենի արտադրությունը:

The main branch of economy is industry. Marz has an exclusive role, particularly, in the energy field. Here are 2 large organizations of electricity production.

Other main trend of marz industry is manufacturing industry, in which the following branches are more developed:

a) food and of drinks production (meat and meat products processing and canning, fruits and vegetables processing and canning, milk products, flour, beverages production),

b) non-metal mineral other production (glass and glass products production, cement production),

c) metallurgy and metal products production (steel and iron casting),

d) furniture industry, manufacture of jewelry products.

The main branch of marz agriculture is poultry farming. There are three large battery farms in the territory of the marz.

Freight and passenger transportations in the marz are implemented by road transport, railway and electric transports (cableway).

Abovyan town (44.9 ths. inhabitants as of the beginning of the 2020) is situated in 18 km distance from Yerevan. It is one of fast growing towns and big industrial centres of the republic.

The main trend of town industry is manufacturing, in which beer production takes prevailing place.

The main trend of industry of Byureghavan town (9.1 ths. inhabitants as of the beginning of the 2020, is situated in 24 km distance from Yerevan) is manufacturing, in which the production of non metal mineral and other produce (glass packing, porcelain and glazed earthenware industries) takes predominate place.

Eghvard town (11.9 ths. Inhabitants as of the beginning of the 2020) is situated at the south foot of Aray mountain, distance from Yerevan is 18 km.

The main trend of town industry is manufacturing, in which the production of food and beverages (distilled alcoholic of drinks (cognac), milk products, flour production) and production of leather articles and shoes are particularly separated.

Քաղաքի տնտեսական կյանքում էական դեր ունի նաև գյուղատնտեսությունը, որի մեջ հիմնական ուղղությունը հացահատիկի մշակությունն է:

Նոր Հաճն քաղաքի (2020թ. տարեսկզբին՝ 9.3 հազ. բնակիչ, հեռավորությունը Երևանից 30 կմ է) արդյունաբերության հիմնական ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է, որի մեջ գերակշիռ տեղ ունի կահույքի և ոսկերչական արտադրանքների արտադրությունը:

Հրազդան քաղաքի (2020թ. տարեսկզբին՝ 40.0 հազ. բնակիչ) հեռավորությունը Երևանից 50 կմ է: Գտնվում է Հրազդան գետի վերին հոսանքի ձախ ափին: Հայտնի է որպես արդյունաբերական կենտրոն: Այստեղ է գտնվում Հրազդանի ՋԷԿ-ը, որը հզորագույնն է Հայաստանի Հանրապետությանում: Արդյունաբերության մյուս ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է, որի մեջ գերակշիռ տեղ ունի ոչ մետաղական հանքային և այլ արտադրանքի արտադրությունը (մասնավորապես՝ ցեմենտի արտադրություն):

Չարենցավան քաղաքը (2020թ. տարեսկզբին՝ 20.4 հազ. բնակիչ) գտնվում է Երևանից 36 կմ հեռավորության վրա, Հրազդան գետի ձախ ափին: 1953թ. ՀԷԿ-ի շինարարության ավարտից հետո քաղաքում կառուցվեցին մի շարք խոշոր արդյունաբերական կազմակերպություններ և Չարենցավանը դարձավ հանրապետության կարևոր արդյունաբերական կենտրոն:

Քաղաքի արդյունաբերության հիմնական ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է, որի մեջ գերակշիռ տեղ ունի մետաղագործական արդյունաբերությունը և պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրությունը (պողպատի և թուջի ձուլում):

Ծաղկաձոր քաղաքի (2020թ. տարեսկզբին՝ 1.2 հազ. բնակիչ, գտնվում է Երևանից 55 կմ հեռավորության վրա) կլիման մեղմ է և առողջարար: Առողջարանային քաղաք է:

Agriculture plays a key role in the economic life of the town as well, in which grain farming is the main trend.

The main trend of industry of Nor Hachn town (9.3ths. inhabitants in the end of 2020, is situated in 30 km distance from Yerevan) is manufacturing, in which the production of furniture and manufacture of jewelry products.

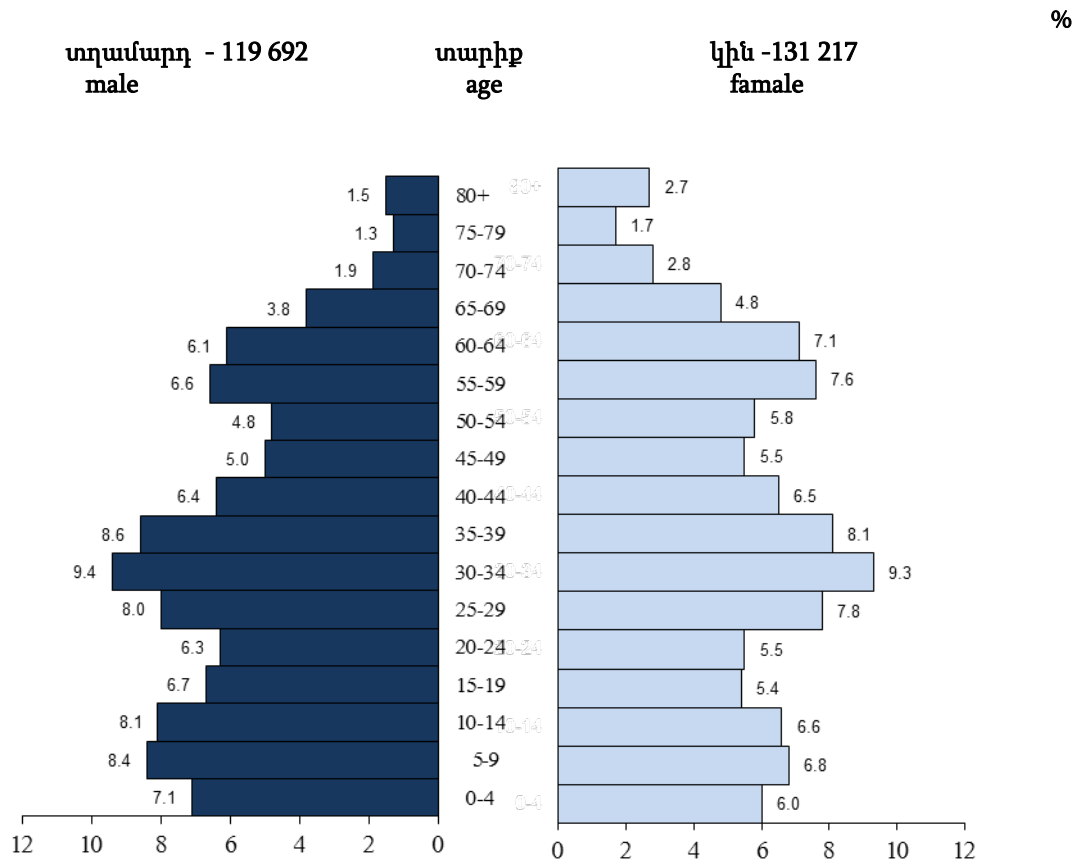
The distance of Hrazdan town (40.0 ths. inhabitants as of the beginning of the 2020) from Yerevan is 50 km. It is situated on the left bank of upper flow of Hrazdan river. It is famous as an industrial centre. The Hrazdan heating and electric station is located here that is the most powerful in the republic. The other trend of town industry is manufacturing, in which the production of non metal mineral and other produce (in particular, cement production) takes prevailing place.

Charentsavan town (20.4 inhabitants as of the beginning of the 2020) is situated in 36 km distance from Yerevan on the left bank of Hrazdan River. In 1953 after the accomplishing of hydro-electric station construction several large industrial enterprises have been established and Charentsavan became one of the most important industrial centres of the republic.

The main trend of town industry is manufacturing, in which metallurgy and finished metal products production (steel and iron casting) comprise its prevailing part.

The climate of Tsaghkadzor town (1.2 ths. Inhabitants as of the beginning of the 2020), is situated in 55 km distance from Yerevan) is soft and healthy. It is sanatorium town.

**ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ՄՇՏԱԿԱՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՍԵՌԱՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԲՈՒՐԳԸ,
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
AGE AND SEX PYRAMID OF KOTAYK MARZ DE JURE POPULATION
2020 as of January 1**

**ՄԱՆՐԱԾԱՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐ
RETAIL TRADE UNITS**

	Քանակը Number					
	2015	2016	2017	2018	2019	
Մանրածախ առևտրի օբյեկտներ, ընդամենը	1 148	1 147	1 162	1 144	1 317	Retail trade units, total
<i>այդ թվում՝</i>						<i>including:</i>
խանութներ	909	901	955	943	1 128	Shops
կրպակներ	153	163	128	119	107	Kiosks
գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկաներ	2	2	2	2	1	markets of agricultural produce
սպառողական ապրանքների շուկաներ	5	3	3	3	3	markets of consumer goods
առևտրի այլ օբյեկտներ	79	78	74	77	78	other trade units

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
EDUCATIONAL INSTITUTIONS

	Քանակը Number					
	2015	2016	2017	2018	2019	
Պետական նախադպրոցական	53	52	53	53	54	State pre-school
Պետական հանրակրթական	104	104	103	101	101	State general educational
Ոչ պետական հանրակրթական	1	1	-	-	-	Non-state general educational
Երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	24	23	23	25	25	Musical, art schools, creative centers for children
Պետական նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական ¹	8	8	7	6	7	State preliminary vocational educational ¹
Պետական միջին մասնագիտական ուսումնական	6	6	6	6	6	State middle vocational educational
Ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական	1	1	1	1	1	Non-state higher educational

ՔԱՂԱՔՆԵՐ
TOWNS/CITIES

Անվանումը	Town name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ ² Number of de jure population as of January 1, 2020, person ²
Հրազդան	Hrazdan	40 011
Աբովյան	Abovyan	44 931
Չարենցավան	Charentsavan	20 437
Եղվարդ	Eghvard	11 952
Բյուրեղավան	Byureghavan	9 069
Նոր Հաճն	Nor Hachn	9 262
Ծաղկաձոր	Tsaghkadzor	1 174

¹ Ներառյալ այն միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունները, որոնք իրականացնում են նախնական (արհեստագործական) ծրագիր:

Including those middle vocational educational institutions, which implement preliminary vocational program.

² Հայաստանի Հանրապետության քաղաքների բնակչության թվաքանակը ներկայացված է Հայաստանի Հանրապետության 2011թ. մարդահամարի հիմքով վարվող բնակչության ընթացիկ հաշվառմամբ:

Population of city/towns of the Republic of Armenia are presented according to the current population statistics based on the 2011 Population Census of the Republic of Armenia.

ԳՅՈՒՂԵՐ
VILLAGES

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ ¹ Number of dejure population as of January 1, 2020, person ¹
Հրազդանի տարածաշրջան Hrazdan district			
1	Ալափարս	Alapars	1 970
2	Աղավնաձոր	Aghavnadzor	1 229
3	Արզական	Arzakan	2 688
4	Արտավազ	Artavaz	524
5	Փյունիկ	Pyunik	324
6	Բջնի	Bjni	2 705
7	Լեռնանիստ	Lernanist	2 910
8	Կարենիս	Karenis	726
9	Հանքավան	Hangavan	61
10	Մարմարիկ	Marmarik	710
11	Մեղրաձոր	Meghradzor	2 585
12	Գոռգոչ (Կորչլու)	Gorgoch (Korchlu)	17
13	Ջրառատ	Jrarat	531
14	Սոլակ	Solak	2 448
15	Քաղսի	Qaghsi	2 530
16	Ֆանտան	Fantan	872
Կոտայքի տարածաշրջան Kotayk district			
1	Ակունք	Akunk	2 163
2	Առինջ	Arinj	6 189
3	Արամուս	Aramus	3 860
4	Արզնի	Arzni	2 640
5	Բալախովիտ	Balahovit	3 604
6	Գառնի	Garni	7 864
7	Գեղադիր	Geghadir	715
8	Գեղաշեն	Geghashen	4 231
9	Գեղարդ	Geghard	307
10	Գետարգել	Getargel	795
11	Գողթ	Goght	2 046

¹ ՀՀ մարզերի գյուղերի այս տվյալների սկզբնաղբյուրը՝ համայնքների կողմից տարեկան կտրվածքով ներկայացվող «Գյուղական բնակչության սեռատարիքային կազմը» վիճակագրական հաշվետվություններն են: Այդ սկզբնաղբյուրներով ՀՀ 954 գյուղական բնակավայրերի մշտական բնակչության թվաքանակների հանրագումարը՝ ամբողջությամբ և ըստ մարզերի, ունի որոշակի շեղում բնակչության ընթացիկ հաշվառման համանուն տվյալներից, որոնք խարսխված են Արդարադատության նախարարության Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման և Ոստիկանության (ճշգրտված՝ տ/տ կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտության արդյունքներով) վարչական ռեգիստրների տվյալների վրա: Ընդ որում, վերջինս վերագնահատված է ՏՏԿԱՀ արդյունքներով ստացված միգրացիայի տվյալներով (շեղումը՝ 01.01.2020թ.-ի դրությամբ ՀՀ մասշտաբով՝ կազմել է +10.8%): Շեղումը հիմնականում պայմանավորված է գյուղերի միջև տվյալ տեղեկատվության գրանցման, փոխանակման, համադրման և անվանական տվյալների մակարդակով ստուգաճշտման համակարգի բացակայությամբ:

The sources of these data on RA villages are statistical annual reporting forms «Age and Sex composition of rural population» provided by the communities. According to this source the total resident population of RA 954 villages, as a whole and by marzes (regions), have some deviation from the same data of current statistics of population, which are based on the administrative registers of the Civil Status of the Ministry of Justice and the Police (Adjusted by the Results of Integrated Living Conditions Survey), while the latter is statistically adjusted by the migration results of ILCS (as of 01.01.2020 the deviation comprised +10.8% for the Republic). The deviation is mainly due to the lack of a system for recording, sharing, comparing and nominal data level calibration of the information given between the villages.

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ ¹ Number of dejure population as of January 1, 2020, person ¹
12	Զար	Zar	1 366
13	Զովաշեն	Zovashen	168
14	Զովք	Zovk	824
15	Կաթնաղբյուր	Katnaghbyur	646
16	Կամարիս	Kamaris	2 276
17	Կապուտան	Kaputan	1 337
18	Կոտայք	Kotayk	1 794
19	Հատիս	Hatis	320
20	Հացավան	Hatsavan	571
21	Զորաղբյուր	Dzoraghbyur	2 356
22	Մայակովսկի	Mayakovski	2 177
23	Նոր գյուղ	Nor gyugh	1 572
24	Նուռնուս	Nurnus	624
25	Ողջաբերդ	Voghjaberd	947
26	Պտղնի	Ptghni	1 668
27	Ջրաբեր	Jraber	428
28	Ջրվեժ	Jrvej	6 130
29	Սևաբերդ	Sevaberd	251
30	Վերին Պտղնի	Verin Ptghni	808
Նաիրիի տարածաշրջան Nairi district			
1	Արագյուղ	Aragyugh	1 108
2	Արգել	Argel	3 116
3	Բուժական	Bujakan	1 583
4	Գետամեջ	Getamej	802
5	Զովունի	Zovuni	6 251
6	Զորավան	Zoravan	1 629
7	Թեղենիք	Teghenik	524
8	Մրգաշեն	Mrgashen	2 139
9	Նոր Արտամետ	Nor Artamet	1 081
10	Նոր Գեղի	Nor Geghi	6 530
11	Նոր Երզնկա	Nor Erznka	1 813
12	Պոռշյան	Proshyan	5 527
13	Սարալանջ	Saralanj	312
14	Քանաքեռավան	Qanaqeravan	3 822
15	Քասախ	Qasakh	5 782
16	Քարաշամբ	Qarashamb	699

**ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ 10 000 ԲՆԱԿԻՉ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԻ ՇԱՐՔ ԲՆՈՒԹԱԳՐԻՉՆԵՐ, 2019թ.
SOME SOCIAL INDICATORS OF DISTRICT COMMUNITY WITH 10 000
POPULATION IN KOTAYK MARZ, 2019**

	Ընդամենը Total	նրանցից՝ including:		
		կանայք ¹ women ¹	տղամարդիկ ¹ men ¹	
Բնակչությունը, մարդ	10 000	5 224	4 776	Population, person
Ծնվածներ, մարդ	122	59	63	Births, person
Մահացածներ, մարդ	91	43	48	Deaths, person
Ամուսնություններ	53	X	X	Marriages
Ամուսնալուծություններ	13	X	X	Divorces
Մեկ բնակչի ապահովվածությունն ընդհանուր բնակմակերեսով, քառ.մ	38.3	X	X	Total area of housing stock provided per inhabitant, square metre
Կրթության ոլորտ, հաճախումը կրթօջախներ, մարդ՝				Education sphere, attendance to educational institutions, person
նախադպրոցական	278	130	148	pre-school
հանրակրթական	1 514	736	778	general schools
երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	195	120	75	musical, art schools, creative centers for children
նախնական մասնագիտական (արհեստագործական)	25	4	21	preliminary vocational
միջին մասնագիտական	56	25	31	middle vocational
բարձրագույն մասնագիտական	9	4	5	higher vocational
Առողջապահության ոլորտ՝				Public health sphere
հաճախելենպոլիկլինիկատարվարնթացքում (հաճախումներիքանակը)	36 886	...	...	annual attendance to polyclinic during the year (number of attendances)
Մարզիկներ, մարդ	133	11	122	Athletes, person
Զբաղվածներ, մարդ	4 623	1 869	2 754	Employed, person
նրանցից՝ գիտական հիմնարկներում	0.2	0.2	-	including- in Science establishments
նրանցից՝ գիտության դոկտոր	-	-	-	including- doctors of Science
գիտության թեկնածուներ	0.0	0.0	-	candidates of Science
ուսուցիչներ	103	92	11	teachers
բժիշկներ	24	...	...	physicians
միջինբուժանձնակազմ	42	...	...	paramedical personnel
Գործազուրկներ, մարդ	1 165	557	608	Unemployed, person
Սոցիալական ապահովության ոլորտ				Social insurance sphere
ընդամենը կենսաթոշակառուներ, տարեվերջի դրությամբ, մարդ	1 499	874	625	total pensioners/ as of the end of the year/ person
աղքատության ընտանեկան նպաստ և միանվագ դրամական օգնություն ստացող ընտանիքներ	314	X	X	families that get poverty family benefit and one-time benefit
Հաճախումների քանակը տարվա ընթացքում				Annual attendance during the year
գրադարան	16 425	...	...	library
թատրոն	-	-	-	theatre
համերգ	-	-	-	concert
թանգարան	683	...	...	museum
Իրավական ոլորտ				Law sphere
հանցագործության դեպքերի քանակը, տարվա ընթացքում	77	X	X	total crimes, during the year
այդ թվում՝ ոչ մեծ ծանրության	34	X	X	of which - not grave crime
միջին ծանրության	25	X	X	medium crime
ծանր	17	X	X	grave crime
առանձնապես ծանր	1	X	X	special grave crime

¹Ցուցանիշները հաշվարկային են:
The indicators are accountable.